

**Вищий навчальний заклад
«Університет імені Альфреда Нобеля»**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
НА НАВЧАННЯ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«Політологія»**

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Затверджено на засіданні
Приймальної комісії
Протокол № 4 від «28» квітня 2025 р.

Дніпро
2025

Програма до вступних випробувань на навчання за освітньо-професійною програмою «Політологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Дніпро: Вид-во Університету імені Альфреда Нобеля, 2025. 8 с.

Укладачі: С.О. Федулова, д.е.н., проф.
Р.М. Ключник, к.п.н., доц.

Комплекс методичних матеріалів обговорено і ухвалено на засіданні кафедри глобальної економіки, протокол № 8 від 19.03.2025 р.

Відповідальний за випуск: С.О. Федулова, д.е.н., проф., зав. кафедри глобальної економіки.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Змістова програма вступних випробувань.....	3
3. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....	4
4. Література.....	5

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета фахових вступних випробувань – з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок осіб, які виявили бажання навчатися за програмою магістра зі спеціальності С2 Політологія, а також виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

До випробувань допускаються особи, що мають ступінь бакалавра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за спеціальністю «Політологія», а також особи, що здобули ступінь бакалавра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншою спеціальністю (напрямом підготовки).

Програма фахового екзамену охоплює дисципліни:

1. Загальна теорія політики
2. Політичні еліти та лідерство
3. Світові релігії та політика
4. Політичні ідеології.

Під час підготовки до вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення вступних фахових випробувань на навчання за програмою магістра екзаменаційна комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу.

Вступні випробування проводяться з усіма претендентами стосовно зарахування на навчання за програмою магістра. Під час екзамену вступник повинен дати максимально повні відповіді. Кожен член екзаменаційної комісії оцінює якість кожної відповіді, фіксуючи своє рішення письмово.

2. ЗМІСТОВА ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. «Загальна теорія політики»

1. Структура політичної науки.
2. Дослідницькі парадигми та методи політичної науки.
3. Співвідношення політики і моралі.
4. Структура та функції політичної системи суспільства.
5. Структура та функції громадянського суспільства.
6. Співвідношення різних типів політичних режимів.
7. Міждисциплінарність сучасного політичного знання.

Розділ 2. «Політичні еліти та лідерство»

1. Сутність та функції політичної еліти.
2. Класичні теорії еліт макіавеллістської школи (Г. Моска, В. Парето, Р. Міхельс).
3. Проблеми рекрутування та циркуляції політичних еліт.

4. Типологізація політичної еліти.
5. Становлення вітчизняної політичної еліти.
6. Лідерство як об'єкт філософської та наукової рефлексії.
7. Ключові ознаки та функції лідера.
8. Типологія політичного лідерства.

Розділ 3. «Світові релігії та політика»

1. Релігія як загальнолюдський феномен: сутність і теорії походження.
2. Проблема типологізації релігій.
3. Світові релігії.
4. Функції релігії.
5. Особливості взаємодії політики і релігії.
6. Співвідношення структурних елементів релігії і політики.
7. Сакралізація та секуляризація в суспільно-політичному житті.
8. Основні моделі взаємодії держави і церкви.

Розділ 4. «Політичні ідеології»

1. Сутність і функції політичної ідеології.
2. Основні ідеї та цінностей лібералізму.
3. Основні ідеї та цінності консерватизму.
4. Особливості соціалістичної ідеології та її види.
5. Основні ідеї та цінності націоналізму.
6. Українські версії націоналізму.
7. Основні ідеї та цінності анархізму.
8. Зміст та особливості енвайронменталізму як типу політичної ідеології.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

3.1. Для конкурсного відбору при прийомі для здобуття ступеня магістра проводяться вступні випробування за фаховими дисциплінами, передбаченими програмою вступних випробувань за освітньою програмою магістра «Політологія».

Вступне випробування має на меті визначити та встановити відповідність рівня теоретичних знань та практичної підготовки студентів вимогам освітньої програми бакалаврського рівня вищої освіти.

В процесі екзамену комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов'язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.
2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.
3. Обсяг знань з політології (зокрема, знання із загальної теорії політики, елітології та теорії політичного лідерства, знання щодо співвідношення релігії та політики в сучасному світі, а також теорію і практику проявів політичних ідеологій; насамкінець вступник повинен продемонструвати навички

використання теоретичних знань для аналізу поточної та ретроспективної політичної практики як на національному, так і на міжнародному рівні).

Оцінка за результатами вступного випробування виставляється за 200-бальною шкалою.

3.2. Особи, які одержали ступінь бакалавра (магістра, спеціаліста), здобутого за іншою спеціальністю та виявили бажання навчатися за магістерською програмою зі спеціальності С2 Політологія, складають додатковий фаховий екзамен.

Додатковий фаховий екзамен має на меті визначити встановити можливість випускників інших спеціальностей навчатися за освітньою програмою магістра «Політологія».

Оцінка за результатами додаткового фахового екзамену виставляється за 200-бальною шкалою.

3.3. Для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти НРК6(бакалавра)та НРК7(спеціаліст/магістр) обов'язковими є єдине фахове вступне випробування (ЄФВВ) предметний тест з політології та міжнародних відносин та єдиний вступний іспит (ЄВІ), який поєднує тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної мови. ЄФВВ та ЄВІ проводяться Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства.

3.4. Конкурсний бал для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра розраховується за такою формулою:

$$\text{Конкурсний бал (КБ)} = 0,2 \times \text{П1} + 0,2 \times \text{П2} + 0,6 \times \text{ПЗ},$$

де

П1 – оцінка тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ;

П2 – оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ;

ПЗ – оцінка ЄФВВ або оцінка фахового екзамену в передбачених цими Правилами випадках.

Таблиця переведення тестових балів ЄВІ та ЄФВВ до шкали 100-200 наведена в додатку 7 до Правил прийому.

4. ЛІТЕРАТУРА

за окремими дисциплінами

Розділ 1. «Загальна теорія політики»

1. Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. Загальна теорія політики: Навчальний посібник. Кондор. 2024. 226 с.
2. Шляхтун П. Політологія: історія та теорія. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
3. Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. Загальна теорія політики: Навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 226 с.
4. Піча В.М. Політологія / Навч. підручник. К.: Каравела, 2018. 304 с.

5. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ГП «Арал», 2018. 540 с. URL: http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/1854/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_29_10_2018.pdf

Розділ 2. «Політичні еліти та лідерство»

1. Балацька О. Б. Політичні еліти та лідерство : навчальний посібник / О. Б. Балацька ; під. ред. Л. І. Павлової. – Сєвєродонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 136 с.
2. Литвин В. Президенти. Політичне лідерство: світові реалії, українська практика. К.: «Зелений пес», 2019. 464 с.
3. Елітознавство: підручник / за заг. ред. В. А. Гошовської. URL: <http://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/ELITONAVSTVO-2013.pdf>
4. Ємельянова Г. І. Потенціал політичної еліти в Україні: особливості формування та впливу на сучасний політичний процес. Одеса, 2018. 217с.
5. Шляхтун П. Політологія: історія та теорія. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.

Розділ 3. «Світові релігії та політика»

1. Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с.
2. Курилло В.Є., Семусєва Д.І. Політичний вектор ісламу. URL: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/84235/%CA#chapter>
4. Лубський В., Харьковченко Є., Лубська М., Горбаченко Т. Історія релігій світу. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 536 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/1856492/>
5. Релігієзнавство: історія та теорія релігії: підручник / за заг. ред. М.О.Єременко. Сєвєродонецьк: СНУ ім. В.Даля, 2017. 268 с. URL: <https://www.academia.edu/>
6. Хванг Т. Походження релігій. К.: Книгоноша, 2017. 208 с.

Розділ 4. «Політичні ідеології»

1. Пехник А. В. Політична ідеологія: навч.-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Електронне видання] / уклад. А. В. Пехник, А. М. Прохоренко // Нац. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса: Фенікс, 2023. – 64 с.
2. Шляхтун П. Політологія: історія та теорія. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
3. Конопелько, О. В. Функції ідеології: позитивний та негативний аспект. URL:

<http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2013-1/13kovtna.pdf>.

4. Мироненко П. В. Ідеологія як стратегія формування державної політики. *Соціально-політичні процеси. Науково-популярне видання Громадської організації «Академія політичних наук»*. Київ, 2018. № 1 (8). С. 11-18.

Навчальне видання

Програма вступних випробувань на навчання за освітньо-професійною програмою «Політологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Підписано до друку Формат 60 X 84/16. Ум. друк. арк. 0,63

Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет Альфреда Нобеля.

49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18